AD S. D. N. SIXTVM V. PONT. OPT. MAX.

CONCIONES TRES
Apud Sanctum Petrum.

IN TRINITATIS, CIRCVMCISIONIS, ac Cinerum solemnijs habitæ.

Per Io. Baptistam de Aguilar Doctorem Theologum ac S. Hispalensis Ecclesiæ Portionarium.

ROMAE
Apud Dominicum Basam.
M. D. LXXXVIII.

AD S. D. N. SIXTVM V.

PONT. OPT. MAX.

CONCIONES TRES

Apud Sanctum Petrum.

IN TRINITATIS, CIRCVMCISIONIS, ac Cinerum solemnijs habitae.

Per Io. Baptistam de Aguilar Doctorem Theologum ac S. Hispalensis Ecclesiae Portionarium.

ROMAE

Apud Dominicum Basam.

M. D. LXXXVIII.

S. D. N. SIXTO QVINTO PONT. OPT. MAX.

Ioannes Baptiſta de Aguilar Doctor Theologus ac S. Hiſpalenſis Eccleſiæ Portionarius.

S. P. D.

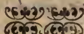
V M multa ſint bene conſtitutæ ciuitatis ornamenta, quibus in priſtinum decus & ſplendorem Roma te, Beatiſſime Pater, imperante feliciter inſtaurata reſurgit: illud tibi præ ceteris gloriam conciliat immortalem, quod hoc potiſſimum florentiſſimo ſæculo Romana bibliotheca tot tamq. felicibus decoratur augmentis, vt auidiſſimi cuiuſuis animus facile poſſit & doctrinæ præſtantia, & lectionis varietate ſatiari. Licet enim latrones Italia pellere, annonam populo ſuppeditare, ſub honorem Crucis obeliſcos erigere, maximas in commune bonum facultates reponere, aperire vias, templa conſtruere, Vrbis denique collibus perennes aquarum torrentes infundere, non ſine ingenti opum tuarum præſidio in vnius vtilitatem prouinciæ potueris: verumtamen tuæ dumtaxat ſapientię virtus admirabilis in totius orbis eruditionem potuit ſummorũ volumina theologorum diſperſa colligere, vitiata purgare, confuſa diſtinguere, ac typis emendatioribus illuſtrare. Vnde cum populus concordi ſemper excitetur affectu ad imitandum ſingulare principis ingenium, non ſine præclara tuæ laudis commendatione conſpicimus per huius ætatis plurimos ac præſtantiſſimos viros omne diſciplinarum genus celebrioribus quotidie ſtudiorum fructibus exornari. Cuius ego vim propenſionis, & clariſſimi ſideris ductum ſecutus, etſi plura interceptis a litis in me motæ defenſione momentis opuſcula non contemnenda & poetico & oratorio ſer-

mone condiderim: quas tamen apud sanctum Petrum in sempiternæ Trinitatis, ac Circuncisionis Dominicæ, sacrorumq. Cinerum solemnijs habui conciones, eidem litterarum thesauro libenter committo. Vt quæ aliquando ex diuino eloquio, patrumq. sententia in amplissimorum S. R. E. Cardinalium conspectu, te Sapientissime Pater audiente atque laudante pronuntiaui, tui posthac montis insuperabili protectione munita in amicorum manus ab inimicis possint venire secura.

Vale.

CONCIO HABITA IN SANCTISS. TRINITATIS DIE ANNO DOMINI M. D. LXXXVII. CORAM S. D. N. SIXTO QVINTO Pont. Opt. Max.

VM verus Dei atque hominis filius, Beatissime Pater; Hebraeorum regiones doctrinae suae splendoribus illustrasset, & hominum tabefactae naturae salutarem vigorem sua virtute passionis intulisset, ac peracto resurrectionis triumpho supremae potestatis accepisset amplitudinem, discipulos suos, in quibus omnes euangelij ministros instruebat, in lucem pariter & salutem populis destinauit vniuersis, dicens: Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Quo nouissimi sermonis eloquio rediturus in caelum dominus Ecclesiae suae posteritati velut pater futuri saeculi prospexit, dum sempiternae Trinitatis aperuit ineffabile mysterium, simulq. potentissimum regenerationis instituit sacramentum. Vt ex omni natione, quae sub caelo est, promissionis filij vocarentur, quos non externa solum corporis ablutio, sed interna etiam mentis illustratio renouaret, & amissae restitueret dignitati. Nam sicut baptizato in Iordane Domino eadem se Trinitas apertis declarauit indicijs, cum super ipsius incarnati verbi personam Spiritus sanctus in columbae specie descendit, & mansit, audita de caelo Patris voce dicentis: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: non secus in renouationis lauacro salua cooperatione inseparabilis Deitatis se Pater, se Filius, se proprie Spiritus sanctus ostendit. Filius enim originem, quam sumpsit ex vtero Virginis, ponit in fonte baptismatis: & Spiritus altissimi virtus, & obumbratio, quae fecit vt Virgo gigneret Saluatorem, eadem facit, vt regeneret vnda credentem: quem Pater aeternus in primogeniti sui temporali natiuitate congenitum adoptat in

Matt. [cut off] — Isai. 9. — Luc. 3

 filium

*filium. Vnde quamuis nulla mens ad cogitandum de Deo, nulla ad lo-
quendum lingua sufficiat: diuinis tamen sermonibus eruditi fideles il-
lam de incomprehensibili summæ naturæ sacramento fidem mentibus am-
plectimur illuminatis, & ardenti prædicamus affectu, quam nobis Pa-
ter cælestis reuelauit, quam stabiliuit Vnigenitus, quam Spiritus san-
ctus infudit. Scimus enim, & toto corde confitemur vnam Patris, &
Filij, & Spiritus sancti Deitatem, & consubstantialem sempiternæ Tri-
nitatis essentiam in nullo a se diuisam, in nullo esse diuersam, nullo exor-
dio temporalem, nulla varietate mutabilem. Quia tota simul Trinitas
vna virtus est, vna maiestas, vna substantia: par in omnipotentia,
æqualis in gloria, concors in voluntate: indiscreta opera, inseparabilis
dilectione: simul implens omnia, simul continens vniuersa. In qua ideo
scriptura sacra singulis aliquid personis per proprietatem vocis aut
operis adsignat, vt nobis eiusdem Trinitatis insinuet veritatem, non ta-
men vt diuidat intellectus, quos distinguit auditus. Nam cum vera
vnitas, ac vera Trinitas possit quidem aliquatenus mente sentiri, sed
non possit simul ore proferri: numquam intelligeretur esse Trinitas, si
semper inseparabiliter diceretur. Quare cum Dominus ante passionis*
n. 14. *suæ diem discipulis suis Spiritus sancti polliceretur aduentum: Hæc, in-
quit, locutus sum vobis apud vos manens, Paraclitus autem Spiritus
sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, &*
lem *suggeret vobis omnia, quæcumque dixero vobis. Et iterum: Verba,
quæ ego loquor vobis, a me ipso non loquor, Pater autem in me manens
ipse facit opera. Quæ igitur illuminat Pater, illuminat Filius, illumi-
nat Spiritus sanctus: & cum alia sit persona missi, alia mittentis, alia
promittentis; simul nobis & vnitas manifestatur, & Trinitas. Vt es-
sentia non recipiens solitudinem sic in tribus intelligatur esse personis,
vt omnibus æqualitatis & existentiæ gradibus exclusis nulla ibi persona
sit maior, nulla minor; nulla sit anterior, nulla posterior. Non enim
est pietas Vnigenito præferre Genitorem, nec omnipotens Pater, nec in-
commutabilis æstimatur, si aut minorem se genuit, aut quem non ha-*
n. 14. *buit, habendo profecit. Quapropter dicente Domino: Qui videt me,
videt & Patrem, tanta excæcauit hæreticos dementia, vt qui Filij ma-
iestatem non viderunt, Patris gloriam non viderent. Cum idem Do-*
n. 10. *minus per potentiam verbi se Patri profiteatur æqualem, qui propter*
n. 14. *carnis veritatem se Patre dicit esse minorem: & vna catholica fides*

vtrumque

vtrumque suscipiat, vtrumque defendat, quæ secundum confessionem beati Apostoli Petri vnum Christum Dei viuentis filium & hominem credit, & verbum. Quibus diuinæ sapientiæ documentis ita noster acquiescit assensus, vt quantumcumque de incomprehensibili Patris & Filij substantia radio supernæ lucis attingit, hoc ipsum de Spiritu sancto simul & indiscrete concipiat, & quidquid Deo dignum reperit, nulli hoc audeat negare personæ. Cuiusuis enim nefandæ opinionis dogma blasphemum disciplina cælestis execratur, & damnat, quæ sic Trinitatis adserit vnitatem, vt Patrem & Filium, & Spiritum sanctum sine confusione indiuisos, sine tempore sempiternos, sine differentia credat æquales. Christianæ siquidem fidei fortitudo, quæ portas mortis super hanc inexpugnabilem petram ædificata non metuit, impugnatores mysteriorum Dei sub imperio diaboli militantes dextera Domini pugnante confringit, & errorum tenebras coruscante lumine veritatis expellit. Quia vero, vt Apostoli verbis vtar, Neque circumcisio, neque præputium aliquid valet, sed fides, quæ per dilectionem operatur, quotquot per aquam & spiritum sanctum renati sumus, solerti studio vigilemus, vt cui intelligentiæ concessione subijcimur, eidem pietatis imitatione iungamur. Quippe cum Dominus Apostolis suis regenerandi filios hominum, & in filios Dei adoptandi tradidit potestatem, vitæ quoque rationem præscribens, ait: Docentes eos seruare omnia, quæcumque mandaui vobis. Et ne quisquam se per occasionem infirmitatis excuset, cum sine quo facere nihil possumus, omnia per ipsum valeamus implere, spondet nobis Dominus præsentiam suam, dicens: Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, vsque ad consummationem sæculi. Sic etenim qui per Isaiam vocatur Emmanuel, idest, nobiscum Deus, sui nominis proprietati respondet: atque adeo qui ascendit in cælos, non deserit adoptatos: qui sedet ad dexterā Patris, totius habitator est corporis: quia ineffabili modo cœpit esse diuinitate præsentior, qui factus est humanitate longinquior. Immo etiam in vtriusque veritate naturæ voluit nobiscum permanere idem verbum caro factum, siquidem in illa mystica perennis mensa conuiuij sic impartitur, & sumitur, vt accipientes virtutem cælestis alimoniæ in carnem ipsius, qui caro nostra est, transeamus, dicente Domino: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo. Cum ergo tanta sit misericordia Dei, vt nos sub veteris

Marginal references: Io. 16. — Ioan. — ad Gal — Matt. 2 — Io. 15. — Philip. 4 — Matt. 2 — Isai. 7. — Ioan. 6

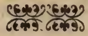
quondam ignorantiæ profunda nocte pereuntes in Patriarcharum societatem, & sortem electi generis adoptarit, sic nobis potissimi reuelatione mysterij fides illuminet intellectum, vt etiam diuinorum custodia mandatorum accendat charitas voluntatem, spes quoque cælestis auxilij promissione memoriam ad æterna gaudia felicitatis attollat.

CON-

CONCIO HABITA IN DIE CIRCVMCISIONIS DOMINI. ANNO M. D. LXXXI.

CORAM FE. RE. GREGORIO XIII. Pont. Opt. Max.

MMENSAE *pietatis singulare argumentum, B. P. verbi, quod fecit Dominus super terram, abbreuiationi congrua verborum breuitate B. Lucas Euangelista nobis hodierno die ante oculos ponit. Puerum quippe nobis natum, & filium nobis datum, paulo minus ab angelis suscepta humanitate demissum; iam nunc ex præscripto legis circumcisum, non solũ hominis, sed etiam peccatoris formam habentem cælestes admirantur spiritus, tenebrarum potestates exhorrescunt, homines demum permista ingenti miserationi lætitia veneramur. Agnum sine macula, paruulum, mansuetum, & humilem coram percutiente hodie obmutescere fidei oculis intuemur: quem stantem supra montem Sion centum quadraginta quattuor electorum millia inauditis canticorum harmonijs in æternum laudant: qui vteri virginei claustrum in exitu suo integrum potuit a corruptione seruare, carnem suam a circumcidentis gladio eadem præditus potentia non eripuit: qui non esse opus bene habentibus medico prædicauit, male habentium & verecundum, & asperum medicamen assumpsit. Sed quid mirum si caput pro membris, quam in se non habuit, necessariam medelam suscepit? siquidem sæpe in nobis pro vnius membri ægritudine alteri solet adhiberi curatio? Aut cur pro nobis circumcidi nollet, qui pro nobis nasci, lacrymari, ac sauissimam subire crucem non est dedignatus? Etenim cum sub hoc circumcisionis signo (quod benedicendarum in suo semine gentium Abrahamus acceperat) incarnationis Christi concluderetur arcanum: idem ille agnus, qui accipere librum, & aperire signacula eius dignus inuentus est, id nobis hodie signaculum inter cetera beatissimo suo sanguine reserauit. Qui dum ad auferendas Iudæorum excusationes in semine Abrahæ circumcisus apparuit, suscepta humanitatis veritatem*

Luc. 2. Isa. 9. Psal. 8. Leuit. Exod. Isa. 53. Apoc. Luc. 5. Gen. 17 Apoc.

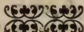
uit.12. *ritatem ad euicenda hæreticorum deliria demonstrauit. Idemq. ipse*
att.28. *circumcisionis in lege, & baptismatis in Euangelio institutor, vtrumque expiationis genus pro prima illius culpæ, qua infecti omnes nascimur,*
c. 2. *emundatione sancitum, & octauo natiuitatis die circumcisus, & tri-*
c.3. *gesimo ætatis anno baptizatus excepit. Quo mirabili humilitatis & obedientiæ documento, & finiendæ iam legis decreta suo fuisse tempore*
. 28. *saluberrima ostendit; & Iudæorum atque Gentilium populos velut angularis quidam lapis vtrique parieti cohærens sibi copulauit; eosq. sub vna Christi fide saluandos fore exemplo, prius quam verbo, indicauit. Neque illud solum, sed vniuersa etiam legis onera, quibus minime in-*
Gal.4. *digebat, subire voluit factus sub lege, vt eos qui sub lege fuerant a legalium deinceps obseruatione liberaret. At quamuis carnis circumcisio superueniente baptismi gratia, & antiquis cærimoniis, quæ nunc*
Gal.5. *sunt præstita figurantibus euanuerit, non secus atque flores præsente fructu marcescunt ac decidunt: nos tamen adhuc debere circumcidi sanctorum patrum docent præconia. Circumcidi sane non littera, sed*
em.4. *spiritu & veritate, circumcisione non manufacta, de qua Hieremias: Circumcidimini Domino, inquit, & auferte præputia cordis vestri. Circumcidimini, inquit, non in vno tantum membro, sed in toto cor-*
uit.12. *pore simul. Licet enim in ea parte, qua Iudæis mandabatur circumcisio, concupiscentiæ venenum petulantius regnet; nulla tamen in vni-*
i. 1. *uersa carne nostra a planta pedis, vsque ad verticem capitis inuenietur sanitas. Atque adeo sicut paruulus ille in fide populus congruum sibi exiguæ circumcisionis mandatum accepit, sic vbi creuit in virum perfectum toto iubetur corpore baptizari, quæ totius est hominis integra circumcisio. Qui ergo noxiarum cogitationum superflua scindunt, & scaturientes libidinum flammas extingunt, effrænesq. inferiorum virium*
Cor.10. *motus reprimunt, ii procul dubio se cultris ex petra compactis, petra au-*
Gal.3. *tem erat Christus, vere hodie cum sanctissimo puero circumcisos, atque*
Gal.4. *adeo veros Abrahæ filios, & factæ illi promissionis heredes ostendunt. Neque immerito Dei & hominum mediator, qui diuinitatis suæ radios inter humanæ infirmitatis opera numquam celauit, dum pecca-*
c.2. *toris instar circumciditur, vt verus homo dolores nostros expertus, Iesus vocatur tamquam filius Dei, gloriam suæ indicans maiestatis. Saluator enim meritissime dicitur, qui fuit ad totius orbis editus salutem, sed tanti nominis compellationem non prius voluit, quam immaculatum pro nobis effundens sanguinem, eneruatis ex hoc inferni viribus salutē nostram operari cœpisset. O dulcissimum simul, ac potentiss. nomen omni*

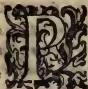
ceteris maxime contemplamur, & colimus, pietatem scilicet & maiestatem breui admodum elementorum compagine & proferentibus, & audiētibus repræsentat. Reliqua enim quotquot in sacris litteris Dei nomina legimus, aut diuinæ pietatis gratiam, aut saltem potentiam denotant maiestatis, iuxta illud prophetæ; Duo hæc audiui quia potestas Dei est, & tibi Domine misericordia. Nam si sanctum & terribile nomen eius effertur, quid aliud quam æternæ maiestatis concipimus amplitudinem? At si non esse aliud nomen sub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri, prædicatur, quid aliud quam diuinæ pietatis meditamur abundantiam? Verumtamen vno, eoq. breuiss. isto nomine, & maiestatis epitheton, quod in Hieremia, Dominus iustus dicitur, & pietatis agnomen, quod in Isaia, Emmanuel, hoc est, nobiscū Deus appellatur, suauissime connectuntur. Immo etiā celeberrima illa nomina continentur, quibus idem Isaias gratulabundus puerum nostrum compellabat, inquiens: Et vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. Quorum si quidpiam Christo defuisset nec Saluator esse nec vocari potuisset. Quis enim tot, tamque mirabilia in omnibus tam interni, quam externi hominis viribus pro salutis nostræ opere perficiendo operatur, nisi admirabilis noster infans? De quo regius vates præcinuit: Domine Dominus noster quàm admirabile est nomen tuum in vniuersa terra! Admirabile quidem, quia in eius auxilio iam quod optabamus, effugimus, quod fugiebamus amplectimur: dolemus denique, quibus lætabamur. Sed qua ratione Saluator nobis salutem præstaret, si eisdem in pœnitentiæ electione ac vitæ ordine semper a consilijs non existeret? Aut quomodo præcedentium criminum indulgentiam, sine qua non constat salus, assequeremur, nisi & ipsum esse Deum, qui solus peccata dimittit, experiremur? Verum neque id ad salutem sufficeret, nisi in expugnando impugnantes nos concupiscentias, ne rursum ab illis superemur, eundem fortem probaremus. Adhuc tamen aliquid Saluatori deesset, si pater non esset futuri sæculi, per quem ad immortalitatem resurgeremus, qui per huius sæculi parentes generamur ad mortem. Neque esset hoc satis, nisi idem Princeps pacis nos patri reconciliaret æterno, ne forte sicut filij perditionis ad non salutis pœnam resurrecturi videremur. O præstantissimum nomen, de quo sponsa in Canticis: Oleum, inquit, effusum nomen tuum! Oleum sane vsquequaque diffusum; a cælo nempe in Iudæam; & inde in omnem terram protensum, adeo vt ab hoc

Psal. 6[?] · Psal. 1[?] · Acto. 4 · Ierem · Isai. 7. · Isai. 9. · Psal. 8. · Matt. 9 · Rom. 5 · Cant. 1

tuum. Effusum plane, quod non solum cælos, terrasq. perfudit, sed ad
d Phil. 2. *inferos etiam penetrauit, ita vt in eodem nomine omne genu flectatur cælestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, & dicat: Oleum effusum nomen tuum. Sicut enim oleum lucet, pascit, & vngit, dum ignem fouet, corpus enutrit, ac dolorem mitigat: haud secus Saluatoris nostri nomen lux, cibus, & medicina omnibus existit. Vnde namque toti terrarum orbi tam splendidus illuxit dies, ac tantæ fidei ac veritatis lux fidelium mentibus affulsit, nisi ex prædi-*
. Petr. 2. *cato ipso nomine? in cuius splendore clarissimo Deus nos in admirabile lumen suum indignos vocauit, quibus illuminatis, & in lumine ip-*
d Eph. 5. *so videntibus lumen merito dicit Apostolus: Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino. Cibi etiam nutrimento & suauitate pollet hoc nomen. Quid enim æque mentem illud cogitantis impinguat, exercitatos sensus reparat, virtutes roborat, bonos & honestos mores vegetat, & castas affectiones fouet, atque suauissimi huius nominis meditatio? Aridus quidem est omnis animæ cibus, si non huius nominis oleo infundatur: insipidus, nisi saluberrimo isto condiatur sale, quod mel in ore, in aure melos, & in corde iubilus comprobatur: Sed neque medelæ proprietate caret idipsum nomen. Quid enim ita iræ impetum cohibet, superbiæ tumorem deprimit, carnis ardorem sedat, inuidiæ liuorem sanat, auaritiam temperat, ac totius indecoris pruriginem in fugam conuertit, quam eiusdem nominis inuocatio? iuxta*
[P]sal. 49. *illud: Inuoca me, in die tribulationis eruam te. Cum etenim ipsum compello, hominem mitem, corde humilem, benignum, sobrium, castum, misericordem, atque omni morum honestate conspicuum mihi propono, eundemq. ipsum Deum omnipotentem, qui suo me & exemplo moueat, & roboret adiutorio. Hoc illud est nomen, quod cæcis visum, surdis auditum, claudis gressum, sermonem mutis, ac mortuis vitam dedit, totamque diaboli potestatem de obsessis corporibus effugauit: In quo, di-*
. Cor. 6. *cente Paulo, abluti, sanctificati, & iustificati sumus. Hoc illud est nomen, in quo ineffabile Dei nomen intellectu, prolatuq. facillimum no-*
[Is]ai. 52. *bis offertur: completo denique Isaiæ vaticinio, dicentis: Propter hoc sciet populus meus nomen meum in illa die. Hoc igitur nomen pectori penitus imprimendum, ore celebrandum, præ manibus habendum firma semper beneuolentia complectamur, omnes nostros in Iesum sensus,*
[C]oloss. 2. *& actus dirigentes, vt quemadmodum in ipso circumcisi sumus, sic datæ ab ipso salutis nomine insigniti post eundem resurgere mereamur*

CONCIO HABITA FERIA IIII. CINERVM. ANNO DOMINI. M. D. LXXXII. CORAM FE. RE. GREGORIO XIII. Pont. Opt. Max.

ASCHALE sacramentum ceteris religionis nostræ mysterijs longe sublimius condigna veneratione suscepturos, Beatissime Pater, totius quidem temporis solemnia, sed præsentes maxime dies purificandis animis atque corporibus instituti, præueniunt: vt anteactæ vitæ desidias sancti obseruatione ieiunij diluamus, & contra vniuersa vitiorum incentiua continentiæ nos virtute roboremus. Omnia quippe laqueis, omnia sunt plena periculis: incitant cupiditates, insidiantur illecebræ: blandiuntur lucra, damna deterrent: secunda corrumpunt, aduersa nocent: diuitiæ eleuant, paupertatis angustiæ deprimunt; sanitas est materia negligentiæ, ægritudo causa tristitiæ: & affectus, qui sub delectatione languescit, sub anxia solicitudine laborat. Quis ergo quamdiu in mundo, qui totus in maligno positus est, detinetur, in isto 1.Ioan *mortis corpore constitutus, inter inuisibiles hostes, frequentesq. conflictus, aut immunis a tentatione, aut liber inuenitur a culpa? Quis picem tangit, & non inquinatur ab ea? Quis non infirmatur in carne? Quis non sordescit in puluere? Et, vt cum Propheta dicam: Quis gloriabitur rectum se habere cor, aut mundum se esse a peccato? Quamuis enim Sancti Dei quotidianam de antiquo serpente victoriam diuinæ gratiæ viribus obtineant; numquam tamen auferunt dimicandi materiam, sed ne confecto prælio, parta securitate, superbiant, semper oportet superesse quod vincant. Quapropter angusta & ardua via, quæ ducit ad vitam, corporeis sensibus abscondita, dicente Apostolo: Quæ videntur temporalia sunt, quæ autem non videntur æterna, raris paucorum intrantium vestigijs illustratur. Et nemo in eam gressum inferret, nemo pedem promoueret, nisi difficiles*

Rom. 7 · Psal. 31 · Matt. 7 · 2. Cor.

an. 14. *aditus ipse se Christus viam efficiendo reseraret: vt autor itineris fiat ambulantis auxilium, & qui introducit ad laborem, idem ipse perducat ad requiem. Quis ergo certa atque secura promissa gaudia beatitu-*
Gal. 5. *dinis expectat, qui, dum caro aduersus spiritum, & spiritus aduersus*
al. 118. *carnem concupiscit, continentiæ clauis, ac Dei timore non transfigitur?*
Tim. 2. *Quis ad gloriæ lauream non nisi legitime certantibus reddendam properat, qui vna cum reliquis Apostolicæ doctrinæ præceptis huius tempo-*
n. 3. *ris diuinitus instituta ieiunia non complectitur? Etenim si per illece-*
n. 6. *bram cibi irrepsit prima causa peccati, si vniuersale diluuium ventris*
n. 19. *incontinentia commeruit, si vitium edacitatis fulmina in Sodomam coniecit, si nimia edendi satietas aciem mentis obtundit, vigorem cordis hebetat, virtutes fugat, suppeditat voluptates: non immerito sapientissimus humanæ salutis auctor, nostrarum ægritudinum radicem funditus excisurus, necessariam nobis continentiam non solum verbis docuit, sed proprio etiam exemplo consecrauit. Qui Euangelicam prædicationem,*
od. 24. *sicut olim Moses tabularum legem, Elias quoque prophetiam quadra-*
Reg. 19 *ginta dierum ieiunio dedicauit, vt, quod idem legis ac prophetiæ supremus institutor per vtriusque ministros nobis commendarat, hoc in Euan-*
att. 4. *gelio firmissima per se ipsum consuetudine sanciret. O inaccessibilem diuinæ pietatis altitudinem! O Christianæ gentis erubescendam segnitiem!*
al. 135. *Qui dat escam omni carni, vt nobis medeatur, famis experitur incommoda: nos, vt saluti restituamur, leui corpus inedia afficere pertimescimus? Esuriente capite, nos membra reficimur, qui gloriæ volumus ipsius esse consortes? Atqui falsæ professionis imagine vtimur, si cuius nomen ac patrocinium veneramur, imitari negligimus instituta: cum*
att 10. *Dominus idem dicat: Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. Nullo vero salubriore crucis onere compescitur redempta libertas, quàm vt nouerit abstinere a concessis, vt illicita, a quibus se frænare nescivit condonentur: & ieiunio breui ieiunia redimantur æterna, vbi nullus cibus, consolatio nulla, nullus est vnquam ter-*
en. 25. *minus. Caueamus igitur ne instar Esau sempiternæ ius primogenituræ*
c. 16. *terrestri edulio permutemus, atque de vitæ delitijs cũ diuite illo epulone*
næ 3. *accusati flammis tradamur. Quin potius Niniuitas imitati diuinæ iustitiæ commotionem, quam merito iniquitatis incidimus, religioso ieiunio mitigare conemur. Quid enim potest efficacius esse ieiunio? Cuius obseruantia sanitati consulimus, vitia deuincimus, Deo appropinquamus. De abstinentia castæ cogitationes, rationabiles voluntates, salubria*

consilia prodeunt. Et per voluntarias afflictiones caro concupiscentijs moritur, virtutibus spiritus innouatur, tentator eliditur, culpa deletur, charitatis lumen accenditur. Terra carnis nostræ, gratia Dei superinfluente, ieiuniorum culturis exercetur, vt, enecato omni vitiorum semine, læta virtutum seges conualescat, & non amplius spinas ac tribulos, sed generosi germinis fructum cælestibus horreis inferendum producat: si tamen non in ciborum parcitate, aut sterili tantum inedia nostri summa ieiunij constituatur. Quid enim prodest suscipere esuriem, & iniquam non deponere voluntatem? Præciso affligi cibo, & a concepto non desilire peccato? Aut quo fructu corpori esca substrahitur, nisi spiritalibus mens delitijs roboretur? Sic igitur nobis edendi est corrigenda libertas, vt etiam alias affectiones eadem lege moderemur: atque adeo ab inuidiæ malignitate, a luxuriæ dissolutione, ab anxietate auaritiæ, a perturbatione iracundiæ, a cupiditate vindictæ ieiunemus: oculos a curiosis aspectibus, aures a fabulis, a detractione linguam, manus ab immundis operibus, a prauis animum desiderijs abstineamus: & iuxta præceptum Apostoli: Ab omni nos inquinamento carnis, & spiritus emundemus: mansuetudinis & patientiæ, pacis & tranquillitatis ornamento muniti, donare culpas, despicere contumelias, & obliuisci assuescamus iniurias. Nam cum ad hoc sancta ista consuetudo dirigatur, vt carnalis petulantiæ fomites euellantur: nullum magis sectandum est continentiæ genus, quàm vt simus ab iniusta voluntate sobrij, & ab inhonesta actione ieiuni. Nec dissimilem ieiunandi formam nobis hodie præscribens Dominus ac Redemptor noster: Cum ieiunatis, inquit, nolite fieri sicut hypocritæ tristes, qui simulata vultus tristitia, & affectato corpora squalore deformantes falsæ abstinentiæ rigorem ostentant, vt religiosi præ ceteris appareant, & inde laudes ab hominibus recipiant: & cum in vestimentis ouium sint astu vulpes, crudelitate lupi, conscientiæ veritate posthabita, mendacij opinione lætantur. Væ autem illis! Qui cum faciem cordis a malitia non lauerint, neque cælestis oleo lætitiæ caput mentis inunxerint, esuriunt ac sitiunt, sed non saturabuntur: anxie laborant, sed non regnabunt: de mundi torrente in uia bibunt, sed non exaltabunt caput in Patria. Mens igitur documentis diuinis erudita, dum repugnantes spiritui carnales affectus voluntarijs nititur castigationibus edomare, omni circumspectione præcaueat, ne ulla eam macula impietatis offuscet,

Isa. 58 | 2. Cor | Matth | Matth | Matth

aut

aut duplicis cordis ruga dedecoret: Sed inflatione iactantiæ procul pul-
sa, de industria suæ bonis in Domino tantum glorietur, sitq. de illo-
81. *rum numero, de quibus ait Propheta: Domine in lumine vultus tui*
ambulabunt, & in nomine tuo exultabūt tota die, & in iustitia tua exal-
tabuntur, quoniam gloria virtutis eorum tu es. Qualem continentiæ mo-
dum his præcipue diebus oportet ab vniuerso fidelium numero studiosis-
or.3. *sime celebrari, vt templum Dei, cui fundamentum est ipse fundator, in*
omnibus lapidibus speciosum, & in tota sui parte sit lucidum; & quibus
ph.6. *est sub inuicti Regis imperio contra nequitiæ spiritalis insidias commune*
bellum, sit consociato robore dimicantibus vna victoria. Quandoquidem
tutius, feliciusq. plures cum hoste confligunt, quàm singuli: nec facile
patet vulneri, quem opposito scuto fidei non sua tantum, sed aliorum quo-
que fortitudo defendit. Neque huius conflictum certaminis effugiunt,
quicumque virium infirmitate præpediti nulla corporalis ieiunij lege
tenentur; si tamen inedia laborem impendijs facultatum redimant. Cu-
iusmodi misericordiæ fructus sibi comparare non minus debent, quot-
quot ab epularum delectatione se continent, vt, qui abundantius semi-
Cor.9. *nauerint, copiosius metant. Siquidem agricolæ suo numquam seges ista*
mentitur, quam non æstus vrit, non torrens trahit, non grando proster-
tth.6. *nit, non vsus minuit, non mutatio violat. De qua nihil fur arripit, ni-*
hil tinea corrumpit, nihil rubigo consumit. Integræ semper manent pie-
tatis expensæ, modo augentur, qualitate mutantur. De paruis maxime
tt.25. *gignuntur, dum mystica talenta liberaliter erogata laudabili apud Pa-*
tremfamilias incremento multiplicia redduntur. De perituris efficiun-
tur æterna, dum pauperibus elargitæ diuitiæ per eorumdem manus in
thesauros cælestes deportantur. Quisquis igitur opes amat, quisquis mul-
tiplicari quæ possidet, concupiscit, in hac lucra accendatur, in hac rerum
suarum augmenta suspiret. Nec de fenore dubitet, nec de receptione dif-
tt.25. *fidat, cui Christus debitor est, qui dicit: Quod vni horum fecistis, mihi*
fecistis. Studeat refectioni pauperum, viduarum defensioni, pupillorum
vtilitati, lugentium consolationi, dissidentium paci. Suscipiat peregri-
num, adiuuet oppressum, vestiat nudum, foueat ægrotum. Vt ea, quæ sur-
tth.6. *sum sunt, sapiens, non quæ super terram, ibi curam cordis obstringat,*
vbi inamissibiles facultates recondit: nempe in illo, per quem maxima
Pet. 1. *& pretiosa nobis promissa donantur, qui etiam casta & pura ieiunia,*
tt 19. *benignis in pauperes fecunda muneribus centuplo numquam peritu-*
ra gloriæ fructu cum Patre & Sancto spiritu remunerat.